

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 842/2014-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. decembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť J. H., pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/95 a sp. zn. 7 Ntok 1/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. mája 2014 doručená sťažnosť J. H. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho neoznačených základných práv postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/95.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 T 63/1995 z 25. septembra 1996 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 To 16/1997 z 11. septembra 1997 uznaný za vinného z trestného činu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a § 219 ods. 1 a 2 písm. b) a f) Trestného zákona ako obzvlášť nebezpečný recidivista.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na postup všeobecných súdov v jeho trestnej veci. Poukazuje najmä na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov v súvislosti s jeho žiadosťami o povolenie obnovy konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 63/1995.

Uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Ntok 2/2013 z 5. februára 2014 bol zamietnutý návrh sťažovateľa na obnovu konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 63/1995.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tost 8/2014 z 19. marca 2014 tak, že sťažnosť odsúdeného sťažovateľa zamietol.

Krajský súd uznesením sp. zn. 7 Ntok 1/2014 zo 16. apríla 2014 zamietol ďalší návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T 63/1995. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť.

Najvyšší súd o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu sp. zn. 7 Ntok 1/2014 zo 16. apríla 2014 rozhodol uznesením sp. zn. 2 Tost 22/2014 z 24. júna 2014 tak, že napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a krajskému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Z odôvodnenia tohto uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je dôvodná, avšak z iného dôvodu ako uviedol sťažovateľ, a to z procesných dôvodov, keďže obvinený sťažovateľ žiadal o ustanovenie obhajcu ex offio, avšak krajský súd sa otázkou obhajoby sťažovateľa nezaoberal, a to aj napriek tomu, že v danej veci ide o povinnú obhajobu.

Krajský súd následne uznesením sp. zn. 7 Ntok 1/2014 z 13. augusta 2014 odmietol návrh odsúdeného sťažovateľa na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1 T 63/1995.

3. *Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: „Týmto žiadam ústavný súd SR o začatie konania v zmysle § 49 a nasl. zákona č. 38/1993 Z. z... v právnej veci voči Krajskému súdu v Košiciach pod sp. zn. 1 T 63/95 v spojení Najvyšším súdom SR v Bratislave sp. zn. 2 To 16/97 pre porušovanie mojich základných ľudských práv a základných slobôd obmedzovania v osobnej slobody...*

Návrhom zo dňa 8. júla 2013 som na príslušnom súde (Krajského súdu v Košiciach) podal nový návrh na povolenie obnovy konania, ktorý som doplnil prostredníctvom svojho ustanoveného obhajcu... Návrh na povolenie obnovy konania som oprel aj o nález ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28. 11. 2012, pretože krajský súd v Košiciach pod sp. zn. 1 T 63/95 zo dňa 25. 9. 1996 pri určovaní druhu trestu a jeho výmery sa neriadil dôsledne zásadou uvedenou v trestnom zákone, následkom čoho mi bol uložený neprimerane prísny trest odňatia slobody s použitím § 41 ods. 1 TZ a § 29 TZ z čoho vyplýva, že mi takto bol zvýšený trest v sadzbe o 8 rokov a navyše ide fakticky o svojvôľu sudcu, ktorý mi až dvakrát zvýšil trest o jednu tretinu v sadzbe... Krajský súd túto situáciu neakceptoval iba ústne na pojednávaní (5. 2. 2014) odôvodnil, že toto stanovenie sa na moju osobu nevzťahuje, čo považujem za porušenie mojich ústavných práv v čl. 12 ods. 1 ústavy, čl. 12 ods. 2 ústavy a je v rozpore s čl. 1 ods. 1 ústavy a zásah do osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 2 ústavy...

...

Rozhodnutie najvyššieho súdu SR v tejto veci považujem za nespravodlivé od samého začiatku až po uznesenie 5 Tost 8/2014, ktoré mi bolo doručené dňa 3. 4. 2014. Odôvodnenie tohto uznesenia je viac než alibistické za vykonštruované odsúdenie napr. v odôvodnení tohto uznesenia na str. 4, že za nové skutočnosti resp. dôkazy nemožno považovať také skutočnosti, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisu a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodovaní nevyrovnal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mýlil pri hodnotení vykonávaných dôkazov, prípadne ich vyhodnotil nesprávne (R 6/1997, R 32/1992)... Toto odôvodnenie spočíva o nevykonanie rekognície a falšovanie dôkazov o korunných svedkov. Za týchto okolností sú porušené moje základné ľudské práva v základných slobodách pri pozbavení osobnej slobody. Pre vykonštruované obvinenie a zároveň aj pre vykonštruované odsúdenie sa nemôžem dovolať žiadnej spravodlivosti...“

Sťažovateľ uvádza, že malo dôjsť k porušeniu jeho práv podľa čl. 5 ods. 3, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

„Po vykonštruovanom obvinení 7. 6. 1995 bol som predvedený pred vyšetrovateľa, ktorý ma vypočul a formálne obvinil a nariadil vzatie do väzby, ktorý nebol splnomocnený vydávať záväzné rozhodnutia vo veci vzatia do väzby... Súdne konanie Krajského súdu v Košiciach nebolo spravodlivé nakoľko úmyselne prehliadol skutočnosť o korunných svedkoch udalosti za účelom vykonštruovaného odsúdenia. Dôkazom je aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tost 8/2014.“

Sťažovateľ uvádza, že malo dôjsť k porušeniu jeho práv podľa čl. 6 a čl. 8 dohovoru.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, *„aby Ústavný súd SR na základe uvedených skutočností a dôvodov uvedených v sťažnosti prikázal Krajskému súdu v Košiciach pod č. k. 1 T 63/95 vo veci zníženia trestu konať a zakázal porušovať moje ľudské práva a základné slobody, aby krajský súd rozhodol o mojom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody – na slobodu – nakoľko som dňa 3. 3. 2014 opätovne žiadal svojim návrhom na povolenie obnovy konania Krajský súd v Košiciach o zníženie trestu resp. o podmienenečné prepustenie týmto súdom preto, že týmto vykonštruovaným odsúdením pošpinil moju osobu a moje meno v tejto spoločnosti“.*

Sťažovateľ v závere sťažnosti žiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v tomto konaní pred ústavným súdom.

4. Ústavnému súdu bolo 1. októbra 2014 doručené podanie sťažovateľa označené ako *„Dodatok, doplnenie k sťažnosti pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. Rvp 5205/2014“.*

V tomto podaní vyjadruje sťažovateľ nesúhlas s uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Ntok 1/2014 z 13. augusta 2014 a uvádza: *„Krajský súd rozhodol tak, ako 16. 4. 2014, vo veci nekonal tak, ako ukladal po zrušení uznesenia Najvyšší súd SR pod sp. zn. 2 Tost 22/2014 zo dňa 24.6.2014. dokonca mi čas neustanovil obhajcu po zrušení a vrátení veci. Obhajcu ustanovil až 5. 8. 2014 a 13. 8. 2014 odmietol návrh bez pojednávania...“*

V závere podania sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa J. H. vo veci Krajského súdu v Košiciach vedeného pod sp. zn. 1 T 63/95 v spojení so sp. zn. 7 Ntok 1/2014, o znížení trestu a žiadosť o podmienené prepustenie ako aj právo na prejedanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenia práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 Ústavy SR porušené právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru, porušené právo podľa čl. 14 dohovoru, zákaz diskriminácie postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/95 porušené bolo.“

5. Ústavnému súdu bolo 14. novembra 2014 doručené ďalšie, v poradí tretie podanie sťažovateľa, ktorým žiadal, aby ústavný súd rozhodol aj o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy čl. 13 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/95. Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal krajskému súdu príkaz konať bez zbytočných prieťahov v konaní pod sp. zn. 1 T 63/95 a o „návrhu na obnovu konania v žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu...“.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

9. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

12. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

13. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

14. Ústavný súd v súvislosti s citovaným ustanovením § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde uviedol, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, I. ÚS 286/2010, III. ÚS 352/2011, IV. ÚS 113/09, III. ÚS 361/06).

15. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že sťažovateľ v petite sťažnosti označil za porušovateľa základných práv a slobôd krajský súd, a to v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/95 a sp. zn. 7 Ntok 1/2014. Aj keď sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti uvádza, že porušovateľom jeho základných práv je krajský súd a najvyšší súd, v petite sťažnosti označil za porušovateľa základných práv len krajský súd.

K doplneniu podania zo 14. novembra 2014 ústavný súd dodáva, že sťažovateľ žiadal aby ústavný súd rozhodol o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/95. Pokiaľ sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol o porušení označeného základného práva aj v konaní o „*návrhu na obnovu konania v žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu...*“, sťažovateľ neoznačil, ktorého konkrétneho konania sa tento návrh týka, keďže navyše sťažovateľ inicioval viacero konaní o obnove konania v predmetnej trestnej veci.

Ústavný súd, vychádzajúc z § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde a s poukazom na svoju striktnú viazanosť petitom sťažnosti, sa preto mohol zaoberať sťažnosťou iba v rozsahu namietaného porušenia základných práv sťažovateľa, teda len postupom krajského súdu v rozsahu vymedzenom v petite sťažnosti.

16. Konanie vedené pod sp. zn. 1 T 63/95 bolo rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 T 63/1995 z 25. septembra 1996 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 16/1997 z 11. septembra 1997 právoplatne skončené.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa proti postupu krajského súdu v konaní sp. zn. 1 T 63/95 bola ústavnému súdu doručená zjavne po uplynutí lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného bolo potrebné sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 1 T 63/95 odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu oneskorenosti.

17. Sťažovateľ v doplnení sťažnosti z 1. októbra 2014 namietal porušenie svojich základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Ntok 1/2014 z 13. augusta 2014. Týmto uznesením krajský súd odmietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania vedeného pod sp. zn. 1 T 63/1995.

K sťažovateľom namietanému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 7 Ntok 1/2014 z 13. augusta 2014 ústavný súd uvádza, že tak ako krajský súd uviedol v poučení tohto uznesenia, sťažovateľ môže proti tomuto uzneseniu podať riadny opravný prostriedok, a to sťažnosť.

Sťažovateľ sa teda obrátil na ústavný súd skôr, než vyčerpal riadny opravný prostriedok, ktorý mu Trestný poriadok na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený.

Na základe uvedeného bolo potrebné sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ústavy, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 dohovoru postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 7 Ntok 1/2014 odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti.

18. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, o ďalších nárokoch sťažovateľa nerozhodoval.

Poučenie: Podľa čl. 133 ústavy proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu.

V Košiciach 9. decembra 2014